

Kako je trećetuženi odnosni dokaz podnio tek u žalbi, prvostepeni sud nije mogao o tom dokazu odlučivati. Stoga je valjalo presudu u pobijanom dijelu ukinuti i riješiti kao u dispozitivu.

U ponovnom postupku prvostepeni sud utvrdit će da li je zaista trećetuženi špediter dao drugotuženom dispoziciju da sam njegov nalogodavac preuzme sporno vozilo, te da li je zaista sam nalogodavac vozilo preuzeo. Ako se utvrdi da je zaista robu od drugotuženog preuzeo sam nalogodavac špeditera, trebat će ocijeniti da li trećetuženi kao špediter snosi kakvu odgovornost za posljedice što prilikom preuzimanja robe od skladištara nisu sačuvana prava osiguratelja prema štetniku, odnosno da li se sporna šteta mogla desiti za vrijeme dok je odnosna roba bila na raspolaganju kod trećetuženog kao špeditera.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. III-S1-71/75-2
od 12.II 1975.

Vijeće: dr Zdenko Antić, Gavro Badovinac, prof.dr Vladislav Brajković

Prijevoz kamionom - Prijevoznikova odgovornost za štetu na robi i za zakašnjenje - Ako je prijevoznik prouzrokovao zakašnjenje namjerno ili grubom nepažnjom odgovara imatelju prava i za izmaklu dobit - Imatelj prava mora dokazati prijevoznikovu kvalificiranu krivnju - Ne smatra se da je zakašnjenje nastalo kvalificiranom krivnjom ako je kamion prošao put u prosjeku sa 40 km na sat

Tužitelj je pošiljatelj i primatelj, a tuženi je prijevoznik. Tužitelj u tužbi navodi da je sa tuženim sklopio ugovor o prijevozu voća iz Zadra do Zagreba. Budući da se radilo o lakopokvarljivom teretu tuženi se obvezao da će prevesti robu do slijedećeg dana do 5 sati ujutro. Ovu obvezu tuženi nije ispunio, jer je roba putovala ukupno 11 sati, te je time prouzrokovao kvar voća. Na temelju toga zahtijeva od prijevoznika da mu nadoknadi štetu na robi i izmaklu dobit koja mu je prouzrokovana jer robu nije mogao prodati.

Prvostepeni sud je djelomično udovoljio tužbenom zahtjevu. Naime, obvezao je prijevoznika na naknadu štete na robi, dok je odbio tužbeni zahtjev u dijelu koji se odnosi na izmaklu dobit.

Razlozi prvostepenog suda su slijedeći:

Tuženi prijevoznik u toku spora nije dokazao nepostojanje vlastite krivnje, odnosno nepostojanje krivnje osoba koje po njegovom nalogu rade u izvršenju prijevoza, pa se ne može s osnovom pozivati na ograničenje njegove odgovornosti za slučaj zakašnjenja, te je stoga tuženi prijevoznik odgovoran za stvarnu štetu i preko maksimiranog iznosa dvostruke vozarine, tj. tuženi je odgovoran za štetu u iznosu od 3.973,45 dinara.

Što se tiče preostalog tužbenog zahtjeva za naknadu izgubljene dobiti u iznosu od din. 3.303,44 koji se odnosi na naknadu neostvarene marže, Konvencija CMR i analogne odredbe Zakona o ugovorima o prijevozu u cestovnom prometu ne sadrže odredbe o takvoj odgovornosti prijevoznika, pa osnovanost tog dijela zahtjeva valja cijeliti prema pravnim pravilima građanskog prava. Odšteta za izmakli dobitak se može tražiti samo uz dokaz kvalificirane krivnje odgovorne osobe. Kako tužitelj postojanje takve krivnje nije dokazao, taj dio tužbenog zahtjeva je neosnovan.

Presudu žalbom pobija tužitelj u dijelu kojim je odbijen sa zahtjevom za din. 3.303,44 kao i u dijelu izreke o troškovima spora, zbog povreda iz čl.342 Zakona o parničnom postupku i predlaže da se presuda u pobijanom dijelu preinači i u cijelosti udovolji tužbenom zahtjevu, odnosno da se presuda u pobijanom dijelu ukine i stvar vrati prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje i sudjenje.

Tužitelj ističe da sud neosnovano uzima da mu ne pripada naknada izgubljene dobiti. Šteta je nastala očitom grubom nemarnošću vozača tuženoga, koji usprkos izričito preuzete obveze, nije na vrijeme robu dovezao iako su za to postojale sve mogućnosti. Takav odnos vozača tuženoga prema lakopokvarljivoj robi očito je gruba nemarnost, pa stoga tuženi odgovara i za naknadu izmakle dobiti.

Ističe da sud nije pravilno odredio troškove tužitelja, kad je odredio tužitelju, koji je zastupan po odvjetniku, samo troškove u omjeru uspjeha u sporu. Smatra

da tužitelju pripadaju puni troškovi vrijednosti spora bez obzira na uspjeh u parnici.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz slijedećih razloga:

Prigovor žalbe da je šteta nastala krajnjom nemarnošću vozača tuženog, te da stoga tuženi odgovara i za izmaklu dobit ne može se prihvatiti. U smislu odredaba Medjunarodne konvencije o ugovorima o prijevozu robe cestama (CMR) čl.29 kao i odredba novog Zakona o ugovorima o prijevozu u cestovnom prometu (Sl.l. SFRJ br. 2/74) prijevoznik odgovara za punu štetu i ne može se pozivati na ograničenje odgovornosti ako je šteta prouzročena namjerno ili krajnjom nepažnjom prijevoznika ili osoba koje po njegovu nalogu rade u izvršenju prijevoza. Na temelju utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud pravilno uzima da je ovakvu nemarnost dužan dokazati tužitelj, a da tužitelj to nije dokazao.

Tužitelj u toku spora nije ničim dokazao krajnju nemarnost tuženog, odnosno njegovog vozača, osim što je u žalbi tvrdio da je vozač tuženog vjerojatno noću negdje u Lici spavao. Uzme li se u obzir ustaljena praksa sudova da vozilo pod normalnim okolnostima i na cesti sa suvremenim kolovozom prevaljuje u prosjeku 40 km na sat, a da je udaljenost od Zadra odnosno njegove okolice do Zagreba preko 450 km i da je put dobrim dijelom brdovit, te da bi se prevalio taj put treba preko 11 sati neprekidne vožnje bez odmora, ne može se uzeti da je do zakašnjenja u predaji robe došlo grubom nemarnošću vozača tuženog.

Kad je dakle vozač tuženog stigao u Zagreb u 11 sati, valja uzeti da je stigao u normalnom prijevoznom roku, utoliko prije što vozač nije znao da je ugovoren rok prijevoza, što slijedi iz njegovog iskaza na raspravi od 8.V 1973.g. gdje je vozač naveo da je potpisao prijevoznicu ne gledajući na klauzulu da pošiljka ima stići u Zagreb do 5 sati ujutro slijedećeg dana i da takav zahtjev stranke ne bi prihvatio, jer je nemoguće za tako kratko vrijeme stići u Zagreb.

Kako dakle tužitelj ni u žalbi niti u toku spora nije pružio dokaz da je do zakašnjenja u isporuci robe, a time i do štete, došlo krajnjom nemarnošću vozača tuženog, valjalo je presuditi kao u dispozitivu.

G.B.

Bilješka. - Sud je gornju presudu donio na temelju odredaba CMR konvencije, jer za sporni prijevoz Zakon o ugovorima o prijevozu u cestovnom prometu nije mogao doći do primjene. Točno je stajalište suda da kvalificiranu krivnju prema Konvenciji mora dokazati imatelj prava, jer se u skladu s općeusvojenim shvaćanjem pretpostavlja najblaži stupanj krivnje. Nasuprot tome, naš Zakon stoji na obratnom stajalištu. Pretpostavlja naime da je šteta prouzrokovana kvalificiranom krivnjom, pa prijevoznik mora dokazati da se radi o običnoj krivnji. Ukoliko prijevoznik ne dokaže da ne postoji kvalificirana krivnja, odgovara neograničeno.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. I-S1-151/75-2
od 13. II 1975.

Vijeće: Gavro Badovinac, dr Vladimir Borić, Tomo Husain

Prijevoz kamionom - Smatra se da je prijevoznik primatelju uredno predao robu ako primatelj bez prigovora potpiše tovarni list - Okolnost da je primatelj stavio opaske na ispravu iz ugovora o kupoprodaji kao kupac, ne utječe na pravne odnose iz prijevoznog ugovora, pa tako ni na okolnost da se smatra da je roba preuzeta onako kako je navedena u tovarnom listu

Tužitelj je prijevoznik, a tuženi je pošiljatelj. Tužitelj u tužbi navodi da je s tuženim zaključio ugovor o prijevozu krovne konstrukcije. Svoju obvezu da je uredno izvršio i naplatio vozarinu. Međutim da mu je tuženi putem kompenzacije oduzeo naplaćenu vozarinu pa traži da ga sud obveže da mu oduzetu vozarinu vrati.

Tuženi se opire tužbenom zahtjevu navodeći da prijevoznik nije izvršio ^{uredno} svoju obvezu, jer da je primatelju robu predao s manjkom.

Prihvaćajući stajalište tuženoga sud je odbio tužbeni zahtjev.

Protiv prvostepene presude tužitelj ulaže žalbu.

Tužitelj ističe u žalbi da pobijana presuda neosnovano usvaja tvrdnju tuženoga da je on u cijelosti